

20,000 Tdr. Land til hensigtsmæssig Kultivering. Man kunde derved faa en Merindtægt pr. Tønde Land af 60 Kr., hvilket vil sige, at man kan faa et aarligt yderligere Udbytte af 1,200,000 Kr., hvilket kapitaliseret vil sige en Kapitalforøgelse af omtrent 25 Mill. Kr. Nu gaar Ingeniør Bergs Projekt ud paa, at man kan indvinde mellem 6,000 og 7,000 Tdr. Land, og Oberstløjtnant Hansens Projekt gaar ud paa, at man kan indvinde omtrent 12,000. Det er altsaa ikke saa meget som det, Claudi Westh har ment, at man kan indvinde ved Digeprojektet, men der bliver dog en Gevinst paa adskillige hundrede Tusinder. Dette er i Øjeblikket uoverskueligt, og da det er et Moment, som har nogen Betydning, vil det dog være heldigst, om man paa dette Punkt kunde faa en nogenlunde ordentlig Undersøgelse i Gang, før vi skrider til den endelige Ordning.

Dertil kunde saa komme Beregning over, hvordan det vilde stille sig f. Eks. med Oprødetilvæksten i Fjorden i Fremtiden. Der vil jo bestandig fra de mange Aaløb tilføres Jorden Slam, og det er muligt, at der derved kan faas større Indvinding af Fortjeneste udover det Beløb, som her er paatænkt, og som egentlig nærmest refererer sig til Arealernes Kultivering. I Sammenhæng hermed er der et Moment, jeg tror, man har tillagt for ringe Betydning i hele denne Sag, nemlig det saakaldte Rørskær. Jeg har et Brev fra en Mand i Stauning, som havde et Rørskær, der gav ham en gennemsnitlig aarlig Indtægt af 300 Kr. Dette Rørskær er helt forsvundet nu. Det forsvandt straks efter, at Hvide Sande-Kanalen var blevet aabnet, endnu længe, inden Kanalen havde udvidet sig. Der er altsaa ogsaa her en Mulighed for Gevinst, som aabenbart burde undersøges. Men i det hele hænger Spørgsmaalet om, hvilken Gevinst der kan opnaas, paa det nøjeste sammen med en meget vanskelig Undersøgelse, nemlig hvilket Flodemaal man skal have derovre, hvilken normal Vandstandshøjde man skal tilvejebringe i Fjorden for paa de forskellige Steder at faa det højest mulige Udbytte. Med Diger kan man indrette sig, om jeg saa maa sige, individuelt og lokalt, men her bliver der et Slags Generaldige for alle Parter, og da at finde Resultanten af de forskellige Kræfter er et Arbejde, som ogsaa maa gøres. Ogsaa for denne Sags Skyld mener jeg da, det vil være af Betydning at kunne foranstalte en Undersøgelse.

Saa fremkommer der endnu et Spørgsmaal, som har ikke ringe Betydning, og det er Spørgsmaalet om, hvor Slusen passende skal anbringes. Der kan være Tale om — og det gaar Oberstløjtnant Hansens Plan ud paa — at anbringe den i selve Hvide Sande Kanalen, og det kan ikke nægtes, at der er noget, der taler derfor, idet der der staar nogle Molerester, som eventuelt vil kunne benyttes som Beskyttelse, saa at der indenfor disse Molerester kan være en mindre Fiskerihavn. Det vil i det hele være nødvendigt, hvis man skrider til et Slusesystem, at lægge en saadan Havn indenfor i Løbet, og saa vilde der altsaa ved en anden Plan eventuelt være Brug for saadanne lettere Moler, medens man her allerede delvis har dem. Men det kan ogsaa tænkes, at det vil være fordelagtigt — i Overensstemmelse med Ingeniør Bergs Plan — at lægge Slusen mod Syd. Ingeniør Bergs Plan gaar nemlig ud paa, at man skal lægge Molen ved Enden af en lang Kanal, som overskærer den nuværende Nymindestrøm. Derved bliver det muligt i denne Kanals Sider at lave Aabninger, som kunde lukkes med Stigbord, saa at man, om man ønskede det, gennem disse Stigbord kunde lade Vandet stige ind over de nærliggende Grunde, Haurvig og Tipperne, og derved bringe dem op i Kultur. Et saadant Spørgsmaal burde ogsaa underkastes Undersøgelse, ligesom jeg er af den Mening, at man burde undersøge det Spørgsmaal, hvad Værdi det har for Fiskerne at have Udsejling mod Nord eller mod Syd. Gennemgaende ligger Fiskepladserne mod Syd, og derfor kunde det maaske have Betydning for Fiskerne, at Udsejlingen blev mod Syd.

Af alle disse Grunde mente vi, at der allerede teknisk set var Anledning til at underkaste denne Sag en alvorlig Undersøgelse, og dertil kommer, at Sagen for Befolkningen er ganske ny, ligesom for Lovgivningsmagten. Det er en Sag, som har den store Fordel, at den bringer nyt Blod ind i alle disse fortærskede Sager, men nyt Blod betyder paa den anden Side, at man ikke er forberedt, og det kan ikke nægtes, at der som Resultat af denne Løsning af Spørgsmaalet kunde komme nogle Aar, hvor Udbyttet paa Arealerne omkring Fjorden vilde være nedadgaende, medens dog denne nedadgaende Tendens i overordentlig høj Grad vilde afbalanceres ved de senere opnaaede Fordele. Der vilde altsaa være Anledning til at gøre et Arbejde for at gøre Befolk-